

ВИСНОВОК

творчого керівника та наукового консультанта
кандидата мистецтвознавства, заслуженої артистки України, в. о. професора
кафедри спеціального фортепіано №2 Національної музичної академії України
імені П.І. Чайковського

ПУХЛЯНКО МАРІЇ ЄВГЕНІВНИ

про творчий мистецький проєкт та його наукове обґрунтування

творчого аспіранта кафедри спеціального фортепіано №2 Національної музичної
академії України ім. П.І. Чайковського

ЧЕСНОКОВОЇ АНАСТАСІЇ ВАСИЛІВНИ

**«ФУГА ЯК ЧАСТИНА ФОРТЕПІАННОЇ СОНАТИ: КОМПОЗИЦІЙНІ ІДЕЇ
ТА ВИКОНАВСЬКІ РІШЕННЯ»**

поданий до захисту на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за
спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»

У процесі роботи над творчим мистецьким проєктом «Фуга як частина фортепіанної сонати: композиційні ідеї та виконавські рішення» на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» Анастасія Василівна Чеснокова виявила надзвичайну виконавську зацікавленість та продемонструвала ґрунтовні наукові розвідки за напрямом обраної теми. Надзвичайно обдарована піаністка, яка має творчу уяву, віртуозну масштабність, артистичний темперамент – А. В. Чеснокова звернулась у репертуарній складовій творчого мистецького проєкту до таких глибинних творів фортепіанної спадщини, які по праву можна назвати «діамантами» в різнобарв'ї клавірної музики.

Наукове обґрунтування творчого мистецького проєкту «Фуга як частина фортепіанної сонати: композиційні ідеї та виконавські рішення» розглядає два найрозвиненіші жанри, до яких звертаються композитори, – фортепіанну сонату та фугу під абсолютно новаторським кутом – а саме, як інтеграцією фуги у цикл. При цьому А. Чеснокова приділила увагу виявленню

композиційних та формотворчих особливостей сонат з фугою, аналізу кількох інтерпретаційних версій та окресленню власних виконавських орієнтирів, що є важливою складовою творчого мистецького проєкту.

Особливої уваги заслуговує представлена талановитою виконавицею соната для фортепіано Леопольда Годовського – грандіозний багаточастинний цикл, який виконувався вперше в Україні саме в рамках проєкту А. Чеснокової.

Ще один твір, який увійшов у репертуарний список даного проєкту, – соната Людвіга ван Бетховена «Hammerklavier», тв.106. Цей монументальний твір відображає сутність першого розділу наукового обґрунтування, в якому окреслено принципи взаємодії та впливу фуґи на сонатно-симфонічний цикл та його композиційну і драматургічну будови.

Другий розділ наукового обґрунтування концентрує увагу на творах ХХ сторіччя. Окрім вже згаданої сонати Л. Годовського, авторка звертається до сонатних циклів з фугою Пауля Хіндеміта, Семюела Барбера, українських композиторів - Юрія Шамо, Валентина Сильвестрова та Василя Барвінського.

Вінцем творчої складової проєкту стала концертна програма, яка уособлює саму ідею наукового обґрунтування А. В. Чеснокової. Представлена в концерті своєрідна аротність між клавірними сонатами Й. С. Баха з одного боку та абсолютно різними зразками сонат з включенням фуґи українського композитора Ю. Шамо та німецького композитора П. Хіндеміта з іншого, замкнула ланцюг пошуків та втілення ідеї фуґи як частини сонатного циклу.

Наукова складова творчого мистецького проєкту А.В.Чеснокової відповідає вимогам та виконана у формі наукового обґрунтування на належному рівні. Обрана тема відрізняється своєю новизною і актуальністю та може стати поштовхом для подальших розвідок. Дослідження доповнюється методичною розробкою спеціального курсу за темою: «Поліфонія у фортепіанній сонаті: історія, теорія, інтерпретація».

Творчий аспірант А.В.Чеснокова успішно виконала у повному обсязі індивідуальний навчальний план, на «відмінно» опанувала знання з усіх дисциплін навчальної програми.

Тему мистецького проєкту було апробовано у трьох концертних іспитах:

Концерт-іспит аспіранта творчої аспірантури. *Людвіг ван Бетховен, Соната для фортепіано №29, Сі бемоль мажор, ор. 106, «Hammerklavier»,* КМAM ім. Р. М. Глієра, Біла зала (29 травня 2023 р.)

Концерт-іспит аспіранта творчої аспірантури. *Леопольд Годовський, Соната для фортепіано мі мінор / НМАУ ім. П. І. Чайковського, малий зал* (25 грудня 2023 р.)

Фуга як частина фортепіанної сонати: композиційні ідеї та виконавські рішення. Творчий мистецький проєкт лауреатки Міжнародних конкурсів Анастасії Чеснокової на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва. У програмі: *Й. С. Бах, Соната ля мінор (після Hortus Musicus №1 Й. А. Райнкена), BWV 965; Ю. І. Шамо, Соната для фортепіано №3; П. Гіндеміт, Соната для фортепіано №3 in B.*

А.В.Чеснокова здійснила апробацію наукового обґрунтування творчого мистецького проєкту в наукових фахових виданнях та під час участі у наукових конференціях: 1. Фуга в пізніх сонатах Бетховена. Інтерпретаційні аспекти (на прикладі сонат ор. 106 та ор. 110). *Актуальні питання гуманітарних наук / – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2023. – Вип. 65. Том 3. 88 – 95 с.* 2. Соната для фортепіано мі мінор Леопольда Годовського крізь призму виконавського досвіду. *Актуальні питання гуманітарних наук / Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2024. – Вип. 72. Том 3. 127 – 135 с.* 3. Фуга як частина циклу у сонаті для фортепіано №3 Пауля Хіндеміта. Публікація тез XXIII Міжнародної науково-практичної конференції «Молоді музикознавці» / КМAM ім. Р. М. Глієра. Київ : 29-31 березня 2024. С. 169-170. 4. Фуга як частина сонатного циклу. Історичний нарис: доповідь. *Механізми новачії у музичній творчості: проблеми інтерпретації / програма XI всеукраїнської науково-практичної конференції Творчої майстерні*

інтерпретації сучасної музики / Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського (23 листопада 2022 р.). Київ: 2022 5 . Фуга та її значення в сонатах для альту та фортепіано Пауля Хіндеміта: доповідь. *Феномен струнно-смічкового виконавства у науково-педагогічному та культурно-мистецькому просторі України* / програма міжнародної науково-практичної конференції до 160-річчя НМАУ імені П.І. Чайковського та 90-річчя заснування кафедри струнно-смічкових інструментів / Нац. муз. ак. України ім. П. І. Чайковського (5 – 16 листопада 2023 р.). Київ: 2023. 6. До проблеми виконавської інтерпретації фортепіанної сонати Леопольда Годовського. Виклики сьогодення: доповідь. *Механізми новацій у музичній творчості: проблеми інтерпретації* / програма XII всеукраїнської науково-практичної конференції Творчої майстерні інтерпретації сучасної музики / Нац. муз. ак. України ім. П. І. Чайковського (10-12 листопада 2023 р.). Київ: 2023 7. Фуга як частина фортепіанної сонати: теоретично-виконавські аспекти: доповідь, виконано наживо в рамках курсу «Сучасні теорії фортепіанного виконавства» у магістрів 5 – 6 курсів в. о. професорки Пухляк М. Є. / Нац. муз. ак. України ім. П. І. Чайковського (02 лютого 2024 р.). Київ: 2024 8. Поліфонія у фортепіанній сонаті: історія, теорія, практика. Доповідь виконана наживо в межах курсів підвищення кваліфікації викладачів мистецьких шкіл на тему: «Пріоритетні вектори розвитку мистецької освіти» / Хмельницький фаховий музичний коледж ім. В. І. Заремби (28 березня 2024 р.), Хмельницький: 2024. 9. Фуга як частина фортепіанної сонати: теоретично-виконавські аспекти: доповідь. «Україна – Юнеско: 70 років разом» / програма міжнародної науково-практичної конференції / Нац. муз. ак. України ім. П. І. Чайковського (25 квітня 2024 р.). Київ: 2024 10. Фуга як частина фортепіанної сонати: теоретично-виконавські аспекти: доповідь. Міжнародна науково-творча конференція *Трансформація музичної культури і освіти: пам'яті витоків і звершень першого музичного вишу країни* / програма міжнародної науково-творчої конференції / Одеська національна музична академія ім. А. В. Нежданової (11 – 12 травня 2024 р.). Одеса: 2024

Отже, враховуючи актуальність і новизну наукового обґрунтування проекту, перспективність і можливість деталізувати його в рамках даної теми, вважаємо, що творча та дослідницька складова мистецького проекту «Фуга як частина фортепіанної сонати: композиційні ідеї та виконавські рішення» виконані на високому рівні. Творчий мистецький проект відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України і може бути рекомендований до захисту в спеціалізованій раді на присудження освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво».

Творчий керівник та науковий консультант

кандидат мистецтвознавства,

Заслужена артистка України,

в.о. професора кафедри спеціального фортепіано №2

НМАУ ім. П.І. Чайковського

Марія Пухлянко

